

ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

The Relationship Between Internal Control and Budget Management of Schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3

อานนท์ บุญขวัญ^{1*} และนิพนธ์ วรรณเวช²

Arnon Boonkwan^{1*} and Nipon Wonnawed²

^{*1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กาญจนบุรี 71000

^{*1,2} Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi 71000

Received : May 22, 2026 Revised : June 20, 2026 Accepted : June 22, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการควบคุมภายในของสถานศึกษา การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 298 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามพื้นที่การจัดการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการควบคุม รองลงมา คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการติดตามผล ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านสารสนเทศ และการสื่อสาร
2. การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการจัดทำงบประมาณด้านการประเมินผล ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : การควบคุมภายใน, การบริหารงบประมาณ

Abstract

The research aimed to study the internal control of schools, the budget management of schools, and the relationship between the internal control and the budget management of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3.

The samples of this research consisted of 298 administrators and teachers under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, obtained by stratified random sampling according to school area. The research instrument was a five-level-rating scale questionnaire with content validity between 0.67–1.00 and a reliability of 0.96. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product moment correlation coefficient with a statistical significance level at 0.05.

The findings were as follows:

1. The internal control of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in descending order as control environment, risk management, monitoring

*อานนท์ บุญขวัญ

E-mail : arnonboonkwan@gmail.com

activities, control activities, information and communication.

2. The budget management of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in descending order as budget management, budgeting, budget evaluation, budget planning and budget approval.

3. The relationship between the internal control and the budget management of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3 in overall had a middle positive correlation with statistical significance.

Keywords : Internal Control, Budget Management

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 78 (4) และ (5) ได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการและการจัดระบบราชการเพื่อให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 8 ว่าด้วยทรัพยากรการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 62 กำหนดให้มีระบบการตรวจสอบและติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการ ศึกษาแนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ตรวจสอบภายนอกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ ซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

การศึกษาอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงหน่วยงานเป็นหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานหนึ่งซึ่งต้องสร้างความ มั่นใจให้เกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และสาธารณะชนว่าด้วยการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบจะบรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความน่าเชื่อถือ ศรัทธา คำนึงระหว่างต้นทุน ผลผลิต และผลลัพธ์ และมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบกฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ การดำเนินงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ๆ ย่อมต้องมีเงินหรืองบประมาณเป็นปัจจัยในการบริหารงานของส่วนราชการ

หรือหน่วยงานส่วนราชการจะไม่สามารถดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของส่วนราชการได้ถ้าปราศจากเงิน ฉะนั้นงานงบประมาณ จึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันในการปฏิบัติงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณการใช้จ่ายงบประมาณปรากฏว่าเกิดปัญหามากมาย เช่น มีการใช้เงินโดยไม่มีงบประมาณหรือยังไม่มีการขอรับเงินเงินจัดสรรงบประมาณ มีการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามแผนงบประมาณเลยใช้จ่ายงบประมาณผิดประเภท (สมมาตร คำวังนัง, 2561)

รายการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานและแผนใช้จ่ายงบประมาณ ผลผลิต โครงการ การใช้จ่ายเงินโดยไม่มีแผนงบประมาณเลย ใช้จ่ายงบประมาณผิดประเภท รายการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน และแผนใช้จ่ายงบประมาณ มีการใช้จ่ายเงินในช่วงปลายปี ทำให้ต้องกันเงินไว้จ่ายเหลือปีจำนวนมาก สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2552) ซึ่งการบริหารงานงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการควบคุมภายในที่สร้างขึ้นโดยระเบียบข้อบังคับเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานภายในองค์กร ประกอบไปด้วย สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศ การสื่อสารและการติดตามและการประเมินผล

ระบบการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือด้านการจัดการประเภทหนึ่งที่ถูกนำมาช่วยในการบริหารงาน และเป็นกลไกพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากระบบการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือที่ช่วย ในการป้องกัน และรักษาทรัพย์สินของหน่วยงาน ให้การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยในการปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยการแข่งขันในปัจจุบัน บทบาทหน่วยงานต่าง ๆ ไม่มีการจัดการที่ดี หรือไม่มี การกำกับดูแลที่ดี ไม่มีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม โอกาสเสี่ยงที่เกิดความผิดพลาด ในการดำเนินของหน่วยงาน จะมีมาก ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีหลายกิจการไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงิน สถานประกอบการ และธุรกิจต่าง ๆ หรือแม้รัฐวิสาหกิจบางแห่งที่เกิดการรั่วไหลหรือเกิดวิกฤตสถานะการณ์ทางการเงิน ซึ่งรวมถึงการล้มละลายของกิจการ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือขาดระบบควบคุมภายในที่ดี ขาดการประเมินความเสี่ยง และจัดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ตลอดจนการไม่สามารถตรวจพบข้อผิดพลาด ซึ่งเหตุการณ์เหล่านั้นล้วนไม่เป็นผลดีต่อหน่วยงาน ดังนั้นผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรฐาน การควบคุมของ

หน่วยงาน จึงควรจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม (กระทรวงการคลัง, 2561) เพื่อป้องกันการรั่วไหลของ ทางด้านการเงินและบัญชี เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และประหยัด ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

งานบริหารงบประมาณ เป็นกลุ่มงานที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการจัดงบประมาณ และการบริหาร งบประมาณให้กับสถานศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นภารกิจหลัก ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้อง ดำเนินการบริหารจัดการให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานหรือ มุ่งเน้นผลงาน เพื่อให้บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้ และ เพื่อให้การบริหารงบประมาณมีความสอดคล้องกับระบบ วิธีการระบบ และวิธีการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตาม ยุทธศาสตร์ มีผลสำเร็จตามภารกิจที่กำหนดและรับผิดชอบต่อ การใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีแผนกลยุทธ์ แผนการปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ การติดตาม รายงานผล เป็นเครื่องมือกำกับดูแลการดำเนินงาน และการใช้จ่าย งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถ เปิดเผยต่อสาธารณชนได้ ซึ่งการบริหารเป็นการบริหารงาน ที่อยู่ในกรอบมากกว่างานในด้านอื่น ๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง และจำเป็นต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย คำสั่ง และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดภาระ และ สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ในสิ่งที่พึงปฏิบัติ และพึงระมัดระวัง เริ่มตั้งแต่ได้รับเงิน จัดสรร การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดทำบัญชี รวมไปถึงการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการเงินการบัญชีต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันอยู่เสมอเพื่อให้การบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ สูงสุด (อานวย วงศ์สิงห์, 2552)

ด้วยความสำคัญของการตรวจสอบภายในที่นำไปสู่ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาและ การบริหารสถานศึกษาตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ต้องบริหารงานงบประมาณโดยอิสระ ตามที่ได้รับกระจายอำนาจจากกระทรวงศึกษาธิการ และ ในระยะที่ผ่านมาจึงได้มีการศึกษาว่า สถานศึกษามีการดำเนินการ การควบคุมภายในด้านการบริหารงานงบประมาณมากน้อย เพียงใดและสถานศึกษามีการดำเนินการแตกต่างกันหรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี

เขต 3 เพื่อให้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานวางแผนและ พัฒนาระบบการตรวจสอบติดตามประเมินผลการควบคุม ภายในและการใช้จ่ายงบประมาณด้านการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างประหยัด คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

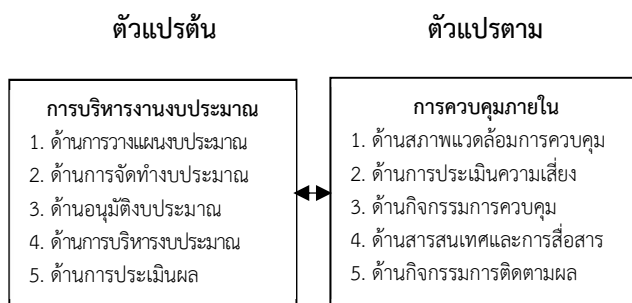
2.1 เพื่อศึกษาการควบคุมภายในของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายใน กับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุม ภายในของกระทรวงการคลัง (2561) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการควบคุม ด้านการประเมิน ความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและ การสื่อสาร และด้านกิจกรรมการติดตามผล สำหรับแนวคิด เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ (2563) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการประเมินผล โดยสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 1,319 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 79 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,240 คน

4.1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 298 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยจำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจรายการ (checklist) เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และพื้นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ เกี่ยวกับการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

4.2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 42 ข้อ และเท่ากับ 0.67 จำนวน 8 ข้อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

4.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 298 ชุด

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.4.2 วิเคราะห์การควบคุมภายในของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.4.3 วิเคราะห์การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

5. ผลการวิจัย

5.1 การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม

การควบคุมภายในของสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านสภาพแวดล้อมในการควบคุม	4.37	0.26	มาก
2. ด้านการประเมินความเสี่ยง	4.35	0.28	มาก
3. ด้านกิจกรรมการควบคุม	4.29	0.26	มาก
4. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	4.29	0.28	มาก
5. ด้านกิจกรรมการติดตามผล	4.32	0.26	มาก
รวมเฉลี่ย	4.33	0.17	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติใน

ระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการควบคุม ($\bar{X}=4.37$) รองลงมา คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง ($\bar{X}=4.35$) ด้านกิจกรรมการติดตามผล ($\bar{X}=4.32$) ด้านกิจกรรมการควบคุม ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.26) และด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.28) ตามลำดับ

5.2 วิเคราะห์การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม

การบริหารงานงบประมาณ ของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.23	0.28	มาก
2. ด้านการจัดทำงบประมาณ	4.30	0.27	มาก
3. ด้านการอนุมัติงบประมาณ	4.27	0.29	มาก
4. ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	4.34	0.30	มาก
5. ด้านการประเมินผล	4.28	0.25	มาก
รวมเฉลี่ย	4.28	0.14	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X}=4.34$) รองลงมาคือ ด้านการจัดทำงบประมาณ ($\bar{X}=4.30$) ด้านการประเมินผล ($\bar{X}=4.28$) ด้านการอนุมัติงบประมาณ ($\bar{X}=4.27$) ด้านการวางแผนงบประมาณ ($\bar{X}=4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

การควบคุมภายใน	การบริหารงานงบประมาณ					
	ด้านการ วางแผน งบประมาณ	ด้านการ จัดทำ งบประมาณ	ด้านการ บริหาร งบประมาณ	ด้านการ บริหารงาน งบประมาณ	ด้านการ ประเมินผล	รวม เฉลี่ย
ด้านสภาพแวดล้อมในการควบคุม	0.19**	0.16**	0.24**	-0.06	-0.01	0.20**
ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.29**	0.20**	0.26**	-0.05	-0.04	0.26**
ด้านกิจกรรมการควบคุม	0.42**	0.26**	0.28**	0.04	-0.04	0.37**
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.36**	0.19**	0.24**	0.01	-0.06	0.29**
ด้านกิจกรรมการติดตามผล	0.22**	0.51**	0.38**	0.11	0.02	0.48**
รวมเฉลี่ย	0.45**	0.40**	0.43**	0.01	-0.04	0.49**

** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.49$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านของการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ($r=0.45$) ด้านการอนุมัติงบประมาณ

($r=0.43$) ด้านการจัดทำงานงบประมาณ ($r=0.40$) สำหรับด้านที่ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านการประเมินผล ($r=-0.04$) และด้านการบริหารงบประมาณ ($r=0.01$)

6. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

6.1 การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการควบคุม รองลงมาคือด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการติดตามผล ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านสารสนเทศ และการสื่อสารตามลำดับ

6.2 การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำงานงบประมาณด้านการประเมินผล ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณตามลำดับ

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการจัดทำงานงบประมาณ สำหรับด้านที่ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ด้านการประเมินผล และด้านการบริหารงบประมาณ

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ดังนี้

7.1 การควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานควบคุมภายใน เนื่องจากการควบคุมภายในคือ กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดทำขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด การเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความเชื่อถือทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ส่งผลให้สถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐของกระทรวงการคลังอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่สถานศึกษากำหนด โดยหากมีการดำเนินการควบคุมภายในที่เป็นระบบนั้นส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และคุ้มค่า มีข้อมูลการรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารสถานศึกษาในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างดียิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ สุผาวาน (2557) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายในของโรงเรียนโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับงานวิจัยของวรชัญญ์ ผ่องธรรม (2560) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม และรายด้าน

7.2 การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงบประมาณ โดยมีการดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและการควบคุมทาง

การเงิน การจัดสรรเงินงบประมาณที่ได้จากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินที่ทางรัฐจัดให้ หรือเป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากองค์กรเอกชน หรือการบริจาคจากแหล่งอื่น ๆ สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามระเบียบและวิธีการ และมีการดำเนินการอย่างโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา สมิงไพร (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการดำเนินงานควบคุมภายในอย่างจริงจัง เพราะการควบคุมภายในมีประโยชน์โดยเป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา โดยผู้บริหารมั่นใจว่าบุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรายงานที่จัดทำขึ้นมีความน่าเชื่อถือได้ ตลอดจนมีการป้องกันความผิดพลาดและการทุจริต หรือการสูญหายของทรัพย์สินไว้อย่างรัดกุม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากงบประมาณเป็นทรัพยากรการบริหารที่มีความสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรเพราะว่างบประมาณเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยสนับสนุนปัจจัยด้านอื่น ๆ ในการบริหารงานในองค์กรและเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติ ด้านอื่นที่เกี่ยวข้องได้ด้วย หากว่าองค์กรใด มีระบบการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพแล้วนั้น ก็จะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานในองค์กรนั้น ๆ ด้วย ดังนั้นหากสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในย่อมส่งผลให้การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพควบคู่กันไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ แดงเสน และพิชญภา ยินยาว (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่สอนเด็กที่มีความบกพร่อง

ทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมภายใน ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการประเมินความเสี่ยงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

7.4 สำหรับด้านกิจกรรมการติดตามผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการติดตามผลเป็นการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน การประเมินผลเป็นรายครั้ง หรือเป็นการประเมินผลทั้งสองวิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ได้มีการปฏิบัติตามหลักการในแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ทั้ง 5 องค์ประกอบ กรณีที่ผลการประเมินการควบคุมภายในจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแลอย่างทันเวลา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงตระหนัก และให้ความสำคัญกับกิจกรรมการติดตามผล เพื่อให้การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาได้รับการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลอย่างถูกต้อง เหมาะสมและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์

7.5 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการควบคุม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสร้างความตระหนัก และบรรยากาศของการควบคุมในหน่วยงาน ให้อำนาจบุคลากรในหน่วยงานเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบ โดยเน้นการสร้างบรรยากาศโดยผู้บริหารระดับสูง (tone at the top) ซึ่งเป็นบทบาท หน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างสภาพแวดล้อมในการควบคุมในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา แต่อาจเป็นเพราะการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานและรับผิดชอบร่วมกันของทุกฝ่ายในโรงเรียน ดังนั้นการรับรู้และการเข้าใจในการมีสภาพแวดล้อมในการควบคุมจึงอาจยังไม่ชัดเจนหรือสร้างการรับรู้ได้อย่างทั่วถึง

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

8.1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารพัสดุ สินทรัพย์เพื่อควบคุม ให้ทราบสภาพการใช้งาน

8.1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

8.2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง. (2561). **มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). **รายงานการวิเคราะห์งบประมาณสำนักงานประมาณของรัฐสภา**. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรเกรสซีฟ.
- ณัฐวุฒิ สุผาวาน. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม.
- นันทนา สมิงไพร. (2558). **การศึกษาการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัด สุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
- วันเพ็ญ แดงแสน และพิชญภา ยืนยาว. (2560). การ ควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหาร งบประมาณของสถานศึกษาที่สอนเด็กที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ. **วารสารศิลปการ ศึกษา** 9, (1), 334.
- วรัชญ์พันธุ์ ผ่องธรรม. (2560). **การควบคุมภายในที่ ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมมาตร คำว้าง. (2561). **รูปแบบความสัมพันธ์ของการ ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุม ภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีผล คะแนนการปฏิบัติงานสูง**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ)**. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. (2552). **แนวทางการจัดวาง ระบบการควบคุมภายในและประเมินผล การควบคุมภายใน**. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- อำนวย วงศ์สิงห์. (2562). **การกระจายอำนาจการ บริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานอำเภอแก่งกระจาน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Best, J. W. (1981). **Research in education**. Englewood cliff: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30, 607-610.